

शब्दम् Funeral; अथ यदि चैवास्मिन्द्वयं कुर्वन्ति Ch. Up. 4. 15. 5.

शश् 1 P. (शशति) To leap, bound, jump.

शशः 1 A hare, rabbit; Ms. 3. 270; 5. 18. -2 The spots on the moon (which are popularly considered to resemble the form of a hare). -3 One of the four classes into which men are divided by erotic writers; thus defined:— मृदुवचनसुशीलः कोमलाङ्गः सुकेशः सकलगुणनिधानं सत्यवादी शशोऽयम् Sabdak.; see Ratimañjari 35 also. -4 The Lodhra tree. -5 Gum-myrrh. -6 An antelope. -Comp. -अङ्कः 1 the moon; रामाभिधानमपरं जगतः शशाङ्कम् Pratimā 4. 1. -2 camphor. °अर्धमुख a. crescent-headed (as an arrow). °मूर्तिः an epithet of the moon. —लेखा the digit of the moon, lunar crescent. -अदः 1 a hawk, falcon. -2 N. of a son of Iksvāku, father of पुरंजय. -अदनः a hawk, falcon. -ऊर्णम्, लोमन् n. the hair of a rabbit, hair-skin. -धरः 1 the moon; उत्पातधूमलेखाकान्तेव कला शशधरस्य Mal. 9. 49; प्रसरति शशधरविन्दे Git. 7. -2 camphor. °मौलिः an epithet of Śiva. -पदम् a hare's track (easily got over). -प्लुतकम् a scratch with a finger-nail. -भृत् m. the moon. °भृत् m. an epithet of Śiva. -रजस् n. a particular measure. -लक्ष्मणः an epithet of the moon. -लाङ्घनः 1 the moon; यदि स्यात् पावकः शीतः प्रोष्णो वा शशलङ्घनः Pt. 4. 51; Ku. 7. 6. -2 camphor. -बि (वि)न्दुः 1 the moon. -2 an epithet of Viśnu. -विषाणम्, -शृङ्गाम् a hare's horn; used to denote anything impossible, an utter impossibility; कदाचिदपि पर्यटक् शशाविषाणमासाद्येत् Bh. 2. 5; शशाशृङ्गधनुर्धरः; see खपुष्प. -स्थली the country between the Ganges and Yamunā, the Doab.

शशकः 1 A hare, rabbit. -2 =शश (3) q. v.

शशिन् m. [शशोऽस्त्यस्य इनि] 1 The moon; शाशीनं पुनरेति शाशीरी R. 8. 56; 6. 85; Me. 41. -2 Camphor. -3 N. of the number 'one'. -Comp. -ईशः an epithet of Śiva. -कला a digit of the moon; 'धन्या केयं सिद्धिता ते शिरसि', 'शशिकला' Mu. 1. 1. -कान्तः the moon-gem. (-तम्) a lotus. -कोटि: a horn of the moon. -क्षयः the new moon. -ग्रहः an eclipse of the moon. -जः, -तनयः an epithet of Budha or Mercury (son of the moon); भृगुसूनुधरापूत्रौ शशिजेन समन्वितौ Mb. 9. 11. 17. -देवः an epithet of king Rantideva. -दैवम् the lunar mansion मृगाशिरस्. -प्रभ a. having the lustre of the moon, as bright and white as the moon; अदेयमासीत् त्रयमेव भूपते: शशिप्रभं छत्रसुभे च चामरे R. 3. 16. (-भम्) 1 a water-lily. -2 a pearl. -प्रभा moonlight. -प्रियम् a pearl. -भूषणः, -भृत् m., -मौलिः, -शेखरः epithets of Śiva. -लेखा 1 a digit of the moon. -2 N. of various plants (Mar. बांवची, काळे जिरे). -वाटिका Boerhavia Procumbens (पुनर्नवा).

शशिनी N. of one of the sixteen digits of the moon.

शशवत् ind. 1 Perpetually, eternally, for ever. -2 Constantly, repeatedly, always, frequently, again and

again; जीवन् पुनः शशवदुप्लवेभ्यः (पासि) R. 2. 48; 4. 70; Mu. 3. 19; Bhāg. 10. 73. 14; Me. 57. (In comp. शशवत् may be translated by 'lasting, eternal'; as शशवच्छान्ति eternal tranquillity.)

शष् 1 P. (शषति) To hurt, injure, kill.

शष्कु (स्कु) ली 1 The orifice of the ear, auditory passage; तथापि कर्णशकुल्यविठ्ठलः सन् (आकाशः) शब्दप्राहक-ओत्रेन्द्रियात्मकः Tarka K.; अवलम्बितकर्णशकुलीकलसीकं रच्यन्न-वोचत N. 2. 8; Y. 3. 96. -2 A kind of baked cake; संयावापूपशष्कुल्यः सर्वदोहश्च गृद्धाताम् Bhāg. 10. 24. 26; Y. 1. 173; Ganesa P. 49 (verses 47-51). -3 Rice-gruel. -4 A disease of the ear. -5 A sort of fish.

शष्पः (स्पः) Loss of intellect or presence of mind (प्रतिभाक्षय). -षपम् Young grass; शप्पाण्याति U. 4. 26; गङ्गाप्रपातान्तनिरुद्धशष्पम् (गहरम्) R. 2. 26. -Comp. -वृसी a seat of Kuśa grass. -भुजः, -भोजनः a grass-eater, animal.

शस् I. 1 P. (शसति) To cut up, kill, destroy. -II. 2 P. (शस्ति) To sleep. Cf. शंस् also.

शसनम् [शस-ल्युद्] 1 Wounding, killing. -2 Immolation (of an animal at sacrifice).

शस्त p. p. [शस्त-क्त] 1 Praised, extolled. -2 Auspicious, happy; शस्ताः कुर्वन्ति मां सव्यं दक्षिणं पश्चोऽपरे Bhāg. 1. 14. 13. -3 Right, best. -4 Repeated, recited. -5 Best, excellent. -6 Wounded, injured. -7 Killed. -स्तम् 1 Happiness, welfare. -2 Excellence, auspiciousness. -3 The body. -4 A finger-guard (अङ्गुलित्राण q. v.; also शस्तकम् in this sense). -स्तः A murderer.

शस्तिः f. 1 Praise, eulogy. -2 A hymn of praise (स्तोत्र). -3 A finger-guard.

शस् 1 A technical name for the termination of the acc. plural. -2 A Taddhita affix forming adverbs from nouns, especially from numerals; as द्विशः, शतशः, बहुशः &c.

शस्त्रम् [शस्त्र-शून्] 1 A weapon, arms; क्षमाशब्दं कर्ते यस्य दुर्जनः किं करिष्यति Subhās; R. 2. 40; 3. 51, 62; 5. 28. -2 An instrument, a tool in general. -3 Iron; यहीतशब्दाः कोशन्ति चर्मिणो वाजिपृष्ठाः Mb. 6. 2. 29. -4 Steel. -5 A hymn of praise (स्तोत्र). -6 Repetition, recitation. -Comp. -अङ्गुला a kind of sorrel. -अभ्यासः the practice of arms, military exercise. -अयसम् 1 steel. -2 iron. -अवपातः injury by weapon; शस्त्रावपाते गर्भस्य पातने चोत्तमो दमः Y. 2. 277. -अस्त्रम् 1 weapons for striking and throwing, arms and missiles; शस्त्रावभृत्वं क्षत्रस्य Ms. 10. 79. -2 arms or weapons generally. -आख्यम् iron. -आजीवः, -उपजीविन् m. a professional soldier; Kau. A. 1. 3. -उद्यमः lifting up a weapon (to strike). -उपकरणम् arms or instruments of war, military apparatus. -कर्मन् any surgical operation. -कारः an armourer. -कोपः